

СЕКЦІЯ 8
**«СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА,
РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ
НА ЗАСАДАХ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ»**

Бичков В.А.

*Магістр 2 курс факультет менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
Ursaslavunya007@gmail.com*

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ

Розглянуто екологічну безпеку як важливу складову національної безпеки. Визначено основні завдання та мета стратегічного управління екологічної безпеки держави. Встановлено, що в основу стратегічного управління екологічної безпеки держави покладено ряд принципів дотримання яких є дуже важливим.

***Ключові слова:** стратегічне управління, екологічна безпека, держава, принципи.*

Різноманіття екологічних проблем, значні масштаби їх прояву, складність вирішення цих проблем, обумовлена природною своєрідністю регіонів і корінними соціально-економічними перетвореннями, що відбуваються в останні роки, вимагають скоординованих дій, спрямованих на стабілізацію і поліпшення екологічної обстановки.

Стратегічне управління саме по своїй суті є механізмом. На практиці організаційно-економічний механізм стратегічного управління перебуває в стадії формування. Сталий розвиток передбачає узгодження між економічним та соціальним розвитком суспільства і збереження довкілля [12]. Мета стратегічного управління екологічною безпекою передбачає узгодження економічних і екологічних інтересів суспільного виробництва як вертикальних - державних, регіональних, місцевих, так і горизонтальних - територіальних, відомчих, на рівні зв'язків між підприємствами тощо, а також встановлення певного порядку дій для підготовки ефективного гарантування безпеки.

Завданням стратегічного управління є зміцнення і посилення екологічної безпеки країни. Механізм стратегічного управління повинен відповідати наступним вимогам:

- функціонувати в межах існуючого нормативно-правового поля;
- забезпечувати надійний захист національних і регіональних інтересів у сфері гарантування екологічної безпеки;
- надавати можливість до прогнозування та своєчасного запобігання загрозам і несприятливим процесам дотримання безпеки;
- ефективно функціонувати як у звичайних, так і в надзвичайних ситуаціях;
- визначатися чіткою структурою і функціональним розмежуванням органів влади [2].

В основу стратегічного управління політики екологічної безпеки держави необхідно покласти ряд принципів, а саме:

- принцип політичних пріоритетів екологічної діяльності за аналогією із загальним принципом стратегічного планування. Тобто саме з політичних міркувань держава може дійсно розпочати активну природоохоронну діяльність або імітувати її;

- принцип стратегічного планування політики екологічної безпеки – принцип збалансування та взаємного доповнення національних та регіональних пріоритетів у розробці та впровадженні екологічної політики через можливості залучити фінансування природоохоронних проєктів та місцевому рівні. Прикладом може слугувати система державних субсидій і трансфертів, що спрямовуються на заходи з екологічної безпеки чи надання податкових або не фінансових пільг при залученні місцевих ресурсів на реалізацію проєктів з підвищення екологічної безпеки;

- принцип науково-технічного обслуговування стратегічного планування політики екологічної безпеки, який реалізується з підвищенням рівня науково-технічних та дослідно-конструкторських робіт екологічного спрямування. Обов'язковим має бути постійний науково-технічний супровід проєктів з екологічної безпеки;

- принцип стратегічного планування політики екологічної безпеки громадськістю – принцип громадського контролю. Він реалізується у залученні громадських активістів та системи громадського почину до процесу планування, прийняття рішень та дій у сфері екологічної безпеки.

Однією з важливих особливостей екологічної безпеки є її суперпріоритетність. Одним із елементів структури екологічної безпеки України та її регіонів є державна екологічна політика. Основним стратегічним документом щодо державної екологічної політики в Україні є затверджені законом України Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року. Однак, згідно проведеного аналізу щодо виконання Плану дій, у більшій своїй частині заплановані заходи залишилися невиконаними. Ще одним стратегічним документом країни є Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», яка визначає Дорожню карту та першочергові пріоритети реалізації Стратегії зазначено лише реалізацію однієї Програми збереження навколишнього природного середовища, яку, судячи з назви, не можна вважати інструментом для забезпечення екологічної безпеки [3].

Отже, діяльність щодо забезпечення екологічної безпеки як складової державної політики та об'єкта стратегічного управління є вагомим важелем сприяння демократизації суспільства та інтеграції держави до європейських структур.

Список використаних джерел:

1. Барбашова Н. В. Екологічна безпека промислово розвинутого регіону: правовий аспект / Донецька держ. академія управління. / Н. В. Барбашова — Донецьк : ДонДАУ, 2002. — 227с.
2. Хлобистов Є.В. Екологічна безпека трансформаційної економіки / НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України / [відп. ред. С.І. Дорогунцов]. — К.: Агентство "Чорнобиль інтер інформ", 2004. — 334 с.
3. Козаченко Т. П. Загрози екологічної безпеки в системі національної безпеки України / [електронний ресурс]. – Режим доступу : <file:///C:/Users/ARM304/Downloads/107754-228454-1-SM.pdf>.

V. Strategic management for ensuring environmental safety in the state.

Summary

In this paper, environmental safety is considered as an important component of national security. The main tasks and objectives of the strategic management of the state ecological safety are determined. It is established that the basis of the strategic management of environmental safety of the state is a set of principles of observance which is very important.

Key words: *strategic management, ecological safety, state, principles.*

Науковий керівник: Галунець Н.І., асистент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Вишневська А.С.

Магістр I курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування», Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Досліджено, що зростаюче навантаження економік світу на екосистеми вимагає запровадження й реалізації комплексного підходу у нівелюванні екологічних ризиків й забезпечення національної (економічної) безпеки держави з огляду на збереження навколишнього природного середовища.

Ключові слова: *суспільство, довкілля, глобалізаційне середовище, екологічні засади.*

У період глобалізаційних змін усі суб'єкти макросередовища запроваджують заходи з метою мінімізації ризиків, які утворюють різні типи загроз. Виявлення, попередження та ліквідація таких загроз є важливим завданням системи економічної безпеки держави. Рівень економічної безпеки держави залежить від рівня функціонування й розвитку економічної системи, у тому числі усіх її компонентів у взаємозв'язку і взаємозалежності. Нехтування економічною безпекою може призвести до негативних соціально-економічних наслідків, депресивного стану галузей економіки, зростання рівня імпортової залежності, банкрутства суб'єктів ринку тощо [1].

Саме тому актуальним на часі є гарантування передумов до забезпечення економічної безпеки держави і нівелювання загроз. Врахування аспектів глобалізаційних вимірів у формуванні економічної безпеки держави дає змогу визначити ключові фактори розвитку національної економіки. Економічна безпека та глобалізація економіки перебувають у стійкій взаємодії, тому її загальнонаціональний рівень визначається ступенем розвитку світогосподарських систем, а процес гарантування економічної безпеки держави повинен реалізовуватися на основі врахування і дотримання міжнародної системи безпеки економіки.

Головне завдання полягає у реалізації державної політики з метою усунення зовнішніх та внутрішніх загроз економічній безпеці держави [2]. У світі існують різні системи та моделі гарантування безпеки: американська – орієнтована на поєднання зовнішньої та внутрішньої безпеки, яку